ଚଉପଦୀଭୂଷଣ ।

ବା

ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜଚମ୍ପୂ ।

ବିଖ୍ୟାତ କବି

ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜଙ୍କଦ୍ୱାରା ବିରଚିତ ।

ଅଧୁନା

ସଂଶୋଧିତହୋଇ

ଶ୍ରୀ ଭଗବତପ୍ରସାଦ ଦାଁଙ୍କ ଦ୍ୱାରା

୨ୟ ବାର

ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ।

CUTTACK,

Printed by the Cuttack Printing Company,

1893.

ମୂଲ୍ୟ ୦ ୵ ମାତ୍ର ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଚଉପଦୀଭୂଷଣ ।

ବା

(ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜକୃତ)

ରାଗ ଅଶାବରୀ । ତାଳ ଏକତାଳୀ ।

କୁସୁମବଶିଖେ ଛାପି ପ୍ରବାସରେ ଉନ୍ହ । କେଉଁ କାମୀ ପ୍ରିୟାଭାବ-
ମାନ ବଖାଣଇ । କୃଶୋଦର ରେ । କାହିଁ ମୁଁ ପଡ଼ିଲି । କନକ-
ଗୋରି ତୋ ସଙ୍ଗ ବଅର୍ଥେ ଛାଡ଼ିଲି । ୧ । କରବାବେଳେ ଗମନ
ବିଦେଶକୁ ମୁହିଁ । କ କର ଅନାଉଁଥିଲୁ ବିରସତା ହୋଇ । କଳା-
ବତ ରେ । କଞ୍ଜନେତ୍ରେ ନୀର । କରଥିଲୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିଶୁଥିଲା କ
ରୁଚିର । ୨ । କଣ୍ଠ ଗଦଗଦରୁ ବଚେରିଥିଲା ଭାଷା । କ୍ରୋଧଭରେ
ଫୁଲୁଥିଲା ତିଲଫୁଲନାସା । କେଳଦାଡ଼ି ରେ । କମଳବଦନ । ହେ-
ମନ୍ତ ଦିଶୁଥିଲାଟି ହୋଇ ଅପ୍ରସନ୍ନ । ୩ । କଲୁ ଗଢ ପାଖେଟି ପଦ୍ମଣ୍ଡ-
ଦଶ ଯାଏ । କହିଲି ରହି ମେଲାଣି ଦିଅ ମୋତେ ପ୍ରିୟେ । କେଳ-
ଗଢରେ । କଠୋର ମୋ ହୃଦ । କପାଁଇ ନ ଗଲା ଫାଟି ସହିଲା
ବିଚ୍ଛେଦ । ୪ । କାମକାଣ୍ଡେ ପରାଭବ ହେଇ ତୋତେ ଧନ । କଷ୍ଟ
ସହି ରହିଅଛୁ ଯାହା ଏ ଜୀବନ । କୁନ୍ଦଦନ୍ତ ରେ । କାର୍ଯ୍ୟ ନାହି
ଯାଉ । କହେ ଉପଇନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜ ସ୍ନେହାଧୀନ ହେଉ । ୫ ।

ରାଗ କାମୋଦୀ । ତାଳ ସରିମାନ ।

ଖେଦୁଁ ମଣିମ ସଜନୀ ଯୁଗସମାନ ରଜନୀ ଅବ ନକ । ଖଳ କୁସୁମ-
କୋଦଣ୍ଡ ଦଣ୍ଡକୁ କୋମଳପିଣ୍ଡ ସହ ନକ । ୧ । ଖସି ଖସି ନେତ୍ରୁ
ନୀର ଭିଜୁଥିବ ପୟୋଧରପର ବାସ । ଖିଳମୋହିନୀ ମୋ କ୍ଷୀଣ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ହେଲା ପୋଡ଼ି ଯାଉ କ ନା ପରବାସ । ୨ । ଖଣ୍ଡିବେ ଏ ଦୁଃଖ ହର ଦେଖିବ ଶ୍ରୀମୁଖ ଭାର ଅଉ ଯାଇଁ । ଖଞ୍ଜନନେତ୍ରୀକ ସଙ୍ଗେ ବସାଇ ମୋ ଅଙ୍କଗଙ୍ଗେ ଅଉକାଇ । ୩ । ଖୋଜିଲେ ଘା ସର କବୁ ନ ଦେଖିବ ଅଉ ନାୟୀ ଜଗତରେ । ଖେଳାକାଳେ ରସବତୀ ମୋ-ହଇ ମୋହର ମତ ଯେ ଗଢରେ । ୪ । କ୍ଷଣେହେଁ ଅନ୍ତର ମନୁ ନୋହୁବାର ଯେ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ ମୋ ନବୀନା । ଖିଦରେ କ ସୁଖ ଥାଇ ଉପଇନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜ କହୁ ଧନବଳା । ୫ ।

ରାଗ ସିନ୍ଧୁଦେଶାକ୍ଷ । ତାଳ ପଦ୍ୱପଠ ।

ଗଜଗତ ଅତ ସୁରତରେ ମତ ହନେ ମିଳିଲୁ ମୋ ପାଶ । ଗୁ-ଣମଣି ଏଣୀଦୃଶି ବେଣୀ କରିଥିଲୁ ଯେ ଚକ୍କଣକେଶ ରେ । ଗୋଇ । ଗୁରୁକେଂଧୀତ ମୋତ ନାସେ । ଗଣ୍ଡି ଦେଇ ଚର ନବଡ଼େ ମୀବୀକ କାଞ୍ଚୀ ଖଞ୍ଜି ମଧଦେଶେରେ । ୧ । ଗଞ୍ଜଇ ଯେ କଞ୍ଜ ଖଞ୍ଜରୀଟପୁଞ୍ଜ ସେ ନେତ୍ର ଅଞ୍ଜନଲଞ୍ଜି । ଗିରଜାପତତ୍ଥପୁପାଶ-ଶ୍ରବଣ ସରସ ଥିଲା ସେ ଭଜ ରେ । ଗୋଇ । ଗନ୍ଧେ ଶ୍ୟାମଳତ ହୋଇ । ଗାଙ୍ଗେୟସୂ-ବରନୀ ଭୁଞ୍ଜୁ ଥିବ ଶେଷପାନ ସେଠାରେ ପକାଇ । ୨ । ଗୁଣି ଗୁଣି ମୁହିଁ ଜାଣି ରମଣୀକ ବୋଇଲି କ ଭାଗ୍ୟ ଥିଲା । ଗୁପତେ ବାତ୍ସରୁଥାଇ ମାଗିବାକୁ ଯାହା ସେ କରୁଣା ହେଲା ରେ । ଗୋଇ । ଗଢ ଜାଣି ମୋର ଭୁହ । ଗେହ୍ଲାଇଲା ହୋଇ ମଧୁରେ ବୋଇଲୁ କ ବୋଲୁଛ ଜାଣେ ନାହିଁ । ୩ । ଗଳିଲା ମୋ ଦମ୍ଭ ବଳିଲା ମାନସ ପଞ୍ଚଶରେ ହୋଇ ଦୁଃଖୀ । ଗାଢ଼ ଅନୁରାଗେ ବସି ବସାଇଲି କୋଳେ ସମ୍ମୁଖେ ସୁମୁଖି ରେ । ଗୋଇ । ଗତ ତୋହଠାରୁ ଜାତ । ଗୋଜ କର ଓଷ୍ଠ ଚୁମ୍ବ ଦେଲା ପ୍ରାୟେ ପୁଣି ନ ଦେଇ ଲଜ୍ଜିତ । ୪ । ଗଳା-

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଇନ୍ଦ୍ର କର ବସନେ ଉରଜଙ୍କୋରେ ଦେଲୁ ତାହା ଫିଙ୍ଗି । ଗଣ୍ଡ ଦଂଶିଲେ ଦଶନେ ମନ୍ଦ ଇଷି ରଖବୋଲ କଲୁ ଭଙ୍ଗୀ ରେ । ଗୋର । ଗୁଣ୍ଠୁ କରଛେ ତାହା । ଗୀତେ କହେ ଉପଇନ୍ଦ୍ର ମଙ୍ଗରାଜ ସେ ଦନ ବଳାସ ଯାହା ରେ । ୫ ।

ରାଗ ଧନାଶ୍ରୀ । ପଢ଼ିଛାନ୍ଦ ।

ଘନକେଶି ତୋ କେନବାହୁଡ଼ା-ଛବ । ଘର କଲ୍ପ ନେତ୍ରେ ମୁ କସ କରବ । ୧ । ଘନସ୍ତନୁ ଲବଥାଇ ପତ୍ରାବଳୀ । ଧୂମବଶୁ ଗୃଲୁଥାଉ ଠଳ ଠଳ । ୨ । ଘନବକ୍ଷମାବା ପଡୁଥାଇ ଖସି । ଘେନ କରେ ତାହା ଦେଉଥାଉ ଖୋଷି । ୩ । ଘର୍ମେ ପୂରଥାଇ ଛନୁ ହେମ-ଅଭ୍ର । ଘନସାର ଠା ଠା ହୋଇ ରହୁ ଶୋଭ୍ର । ୪ । ଘଠଣ-ଚରମେ ଲୋଟୁଥାଇ କେଶ । ଘୋଷି କହେ ଉପଇନ୍ଦ୍ର ସେହୁ ବେଶ । ୫ ।

ରାଗ କନଡ଼ା । ଅଠତାଳୀ ।

ନବୀନା ଯୁବତ ମଧୁସମୟରେ ବଧୂକରଣେ ଦନେ ବସି । ନାଗବଲ୍ଲୀ ଭୁଞ୍ଜିସାର ସୁକେଶୀ । ମୀରେ ଧୋଇ ମୁଖ ପୋଛୁବା ସଂମୟେ ଧଇଲ ବାସ ଅଣ୍ଟସି ସେ । ନାଗରୀ । ନାସାରତନ ଛହିଁ ଗଣି ଙ୍କହିଁ । ନଷ୍ଟେ ଚନ୍ଦନ ବୋଲି ଜାଣି ସଖୀ । ନାହିଁ ନାହିଁ କର ଫେଡ଼ିଲ ବେଲକୁ ରଙ୍ଗେ ଅଙ୍ଗେ ମିଶି ଯାଇ ସେ । ୧ । ନଧୁବନ କଲ ଆରମ୍ଭ ମୁଁ ଧନ ବସନ ଅଙ୍ଗୁ ଭନ୍ନ କର । ନାହିଁ ନାହିଁ ଜାଣୁ-ଥିଲ ସୁନ୍ଦରୀ । ନୟନ ଦୁଇ ଯେ ଲଜରେ ବୁଜିଲ ମରଇଁ ତାହା ସୁମରୁ ରେ । ନାଗର । ନୀଳବସନୀକଏବେ ବଚନ । ନ ଶୋହଇ ମୁଁ

Digitized by PPRACHIN, SOA

କୁହୁଳ ବଦନ । ନୀଚୋଳ ସଙ୍ଗେ ଲାଜ ଦୂର ହେଲାଣି କାହିଁକି କୁଞ୍ଚୁ ଲୋଚନ ରେ । ୨ । ନୀପଫୁଲ ପରି ହୋଇଲା କପୋଳ ମୁଁ ଚହିଁ ଦଅନ୍ତେ ଚୁମ୍ବନ । ନଖ ଲାଗି ଯେ ଲଭିଲା କମ୍ପନ । ନୀଳଲୋହିତ ସେବାଫଳ ସଫଳ ହେଲା ମୋର ସେହିଦିନରେ । ନାଗର । ନୀରରୁହମୁଖୀ କୁଚ ଜଘନ । ନରେଖିଲ ଦଶୁଥିଲା ଶୋଭନ । ନକର ଏ ଭୋଗେ ଯାହା ମନ ରୁଚେ କି ହେବ ସ୍ୱର୍ଗଭୁବନ ରେ । ୩ । ନେତ୍ରପିଉଲା ଲୀଳାଶେଷ କାଳରେ ସ୍ନେହବନ୍ଧେ ବନ୍ଧସଂଯୋଗେ । ନେଇ କୋଳେ ଧଇଲ ଅନୁରାଗେ । ନସ୍ତୃମ ଯେ ତାର ପକାଇଲା ମୋର ବାସ ଦିଅ ବୋଲି ଅଙ୍ଗେ ରେ । ନାଗର । ନ ଦଶିଲା ଉପାୟୁ ଦେଲି ଛଡ଼ି । ନଧ୍ୱପ୍ରତିମା କରେ ଧର ଶାଢ଼ୀ । ନଜ ଦେହେଁ ବେଢ଼ାଇବା ଛଇତର ଗୃଭୁଷା ମୋ ମନେ ପଡ଼ି ରେ । ୪ । ନକ-ଟକୁ ଅସି ପ୍ରେମଲାଳସୀରେ ଅଞ୍ଚଳୁ ଫିଟାଇ ଚନ୍ଦନ । ନଶାକରହାସୀ କଲା ଲେପନ । ନରଲୋକେ ନାହିଁ ଛାପର ରସିକା ପ୍ରୀତିରେ ନେବାକୁ ମନ ରେ । ନାଗର । ନଛ ହୋଇଣ ମୁଁ ତାକୁ ବୋଇଲ । ନ ଦେଖାଇବା ଦରବ ପାଇଲ । ନତନୂନଦେ ଉପଇନ୍ଦ୍ର କହଇ ଏବେ ହେଳା ହସାଇଲ ରେ । ନାଗର । ୫ ।

ରାଗ ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ । ତାଳ ତ୍ରିପୁଟା ।

ଚଳାଇଲେ ଜାନୁମୂଳରେ କରଜ କି ଭାବେ ଚମକପଡ଼ୁ ।
ଚଟୁଳନାସା ଖେଳାଇଲାକରି ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରମାବଦନ ମୋଡ଼ୁ । ୧ ।
ଚନ୍ଦନ ଲେପି ତୋ ହୃଦୟପ୍ରଦେଶରେ ଛହିଁରୁ ବସନ ଫେଡ଼ୁଁ ।
ଚଞ୍ଚଳ ଅକ୍ଷି ଖେଳାଇଲାକର ଯେ ଉରରେ ଉରଜ ଯୋଡ଼ୁ । ୨ ।
ଚନ୍ଦନୀରେ ଚନ୍ଦ୍ରକରଣେ ଅମ୍ବର ହରଲେ ଲାଜରେ ବୁଡ଼ୁ । ଚଉସି
ଏଦେଛ ଭୂ ଭୁକ୍ତି ମୋ ନେତ୍ର ପଦ୍ମକର ହେବ ଯୋଡ଼ୁ । ୩ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଚମ୍ପାଗୋର ରତ ରଚିଲେ ନ ସହି କଟିକି ଉରୁରେ ଭଜୁ । ଗୃପି ଅଧରେ ଅଧର ମୋ ଛନ୍ଦୁରେ ଓଦାବାସ ପ୍ରାପ୍ତ କରୁ । ୪ । ଚକ୍ଷୁ ପିଷ୍ଟି ଡ଼ିବା ନ ଥାଇ ଢୋଢୋର ଲବେ ମୋ ପାଶ ନ ଛାଡ଼ୁ । ଚନ୍ଦ୍ର କହେ ଉପଇନ୍ଦ୍ର ମଙ୍ଗଳଜ ବଦେଶ ପୁଷାର୍ଥ ପୋଡ଼ୁ ॥ ୫ ॥

ରାଗ କରୁଣାଶ୍ରୀ ।

ଛାମୂରେ ମୁଁ ଥିଲି ଦନେ ଦେଖି ଫୁଲଉଙ୍ଗ । ଛଳନ୍ତୁ ଏରୂପେ ଭୁମ୍ଭ ପୁରୁଷଙ୍କ ରଙ୍ଗ । ଷିଡ଼ମଣ୍ଡନାରେ । ୧ । ଛନେ ଯେବେ କର୍ଥାଇଁ ମୋ ମୁଖ ବରସ । ଛଇଲୀ ଯେ କହୁଥାଉ ନାହିଁ କଛୁ ଦୋଷ । ଷିଡ଼ମଣ୍ଡନା ରେ ।୨। ଛଟକାଷି ବ୍ୟାଜେ ଦନେ ଥିଲି ନଦ୍ରା ଯାଇ । ଛୁଅଁହିଁ ମଧ୍ୟା ଚୁମ୍ବ ଦେଲୁ ଗଣ୍ଡେ ନେଇଁ । ଷିଡ଼ମଣ୍ଡନା ରେ ।୩। ଛନ୍ଦିଲ ସେହସମସ୍ତେ ଛୋ ଗଳାରେ ପାଣି । ଛଳନ୍ତୁ ଏଥିକି ଏଡ଼େ ଦମ୍ଭ ଦେଲ ଜାଣି । ଷିଡ଼ମଣ୍ଡନା ରେ । ୪। ଛଡ଼ି ରୁ ଅସନ ଉଭା ଦେଲ ଦେଖି ମୋତେ । ଛନେ ଉପଇନ୍ଦ୍ର ରସ ମୂର୍ଚ୍ଛିବ କେମନ୍ତେ । ଷିଡ଼ମଣ୍ଡନା ରେ ॥ ୫ ॥

ରାଗ ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ । ତାଳ ତ୍ରିପୁଟା ।

ଜାଣଇ ଯେତେଭାବେ ରତ ଯୁବତ ଜଗତେ ଅଉ କାହିଁ ଛୁ । ଜୀବ ଥିବାଯାଏ ପିଣ୍ଡେ ନାଗରୀକ ଦଣ୍ଡେ ନୋହିବ ମୂରୁଛୁ । ୧ । ଯେବେ ମାଗଇଁ ମୁଁ ବପରୀତରତ ହସି ଭାଷଇ ମୃଗାକ୍ଷୀ । ଜାଣଇ କେ ତାହା କର ସିନା କାଲି ସଜଣୀମାନଙ୍କୁ ପୁଛୁ ।୨। ଜାନୁ ଉପରେ ବସାଇଲେ ଗୋଷ୍ଟିକ ଛଳେ ବସୁଥାଇ ଖସି । ଜଳଜପାଦକୁ କର ବଢ଼ାଇଲେ ବେଗେ ଅଙ୍ଗେ ଯାଇ ମିଶି । ୩ । ଜାଣିବାରେ ମୋର ମୋଅଡ଼କୁ ପିଠି କର ଦନେ ଶୋଇ ନାହିଁ । ଜୀବନଧନର ଏ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଗୁଣ ସୁମରି ପୁଣି ଜୀବ ଅଛୁ ରହି ।୪। ଜବାଧରୁ ଢାଳ ମଧୁ ପିଉଥି-ଲେ ଅମୃତପାନହିଁ ଛାର ।। ଜପି ନାମେ କ୍ଷୀଣ ପ୍ରିୟାଭାବ କହେ ଉପଇନ୍ଦ୍ର ରସସାର । ୫ ।

ରାଗ ଭାଟିଆରୀ । ଢାଳ ପହପଟ ।

ଝଲଗୋସି ଦେଲେ ରତେ ଜଣା । ଝଟକୁ ଆଉ ନାସାରେ ଗୁଣା । ଝାଡକାରେ ପୃଷ୍ଠେ ପଡ଼ି ବେଣୀ ନାଚେ ଗୃହେଁ ମୋ ବୁଦ୍ଧି ହୁଅଇ ବଣା । ୧ । ଝାଳ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗରୁ ଗଳେ ଅତି । ଝିନବାସ ଯାଉ-ଆଉ ଭିଜନ୍ତି । ଝସକେତୁ-ପାଶ ସମ ଶ୍ରବଣରେ ଚାଟଙ୍କ ଯୁଗଳ ଦୋହଲନ୍ତି । ୨ । ଝଲ ଲଲାଟ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଭଜି । ଝିଲମିଲ ମାଳୀ କି ବିରାଜି । ଝଲକ ଭାଲ ସେ ଗୃଭୂଷି ମାନସ ଭେଦନେ ଏବେ ପାଉ-ନି ଭାବ । ୩ । ଝମକ ନୂପୁରଧ୍ୱନି ଚହିଁ । ଝୁଣ୍ଟିଆ ଶବଦ ନବର୍ତ୍ତଇ । ଝାଡ଼ପଡକଟି ଚମକାଇବାରେ କ୍ଷୁଦ୍ରଘଣ୍ଟୀନାଦ ପ୍ରକଟଇ । ୪ । ଝଲକାବାଳ ଝଲକୁଥାଇ । ଝିମଟେ ମନୁ ବସୋର ନୋହି । ଝୁରୁଛି ଏବେ ସେହି ଭାବ ସୁମରି ଉପଇନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ବୀର କହି । ୫ ।

ରାଗ କେଦାରକାମୋଦୀ । ଢାଳ ପହପଟ ।

ନଶି ଅଳପ ଅଛୁ ହେବାକୁ ଶେଷ । ନାଗରୀମଣି ଦନେ ଶ୍ରୁତୁଁ ମୋ ପାଶ ଯେ । ନରେଖି ସେହିକାଳ ମୁଖ-ଶୋଭନ । ନତନୁବିଷ ହୋଇ ବୋଇଲ ଧନ ରେ ।୧। ନୀରସ ଭଜିଲେହେଁ ଶ୍ରୀମୁଖ ତୋର । ନନ୍ଦୁଅଛୁ ନଳିନ ରଙ୍କମାକର ଯେ । ନଷ୍ଟେ ଜାଣିଲି ଯାହା ଉପମା କର । ନୁହଇ ତୋମୁଖକୁ ଚନ୍ଦ୍ରମା ସର ଯେ । ୨ । ନାଗରଚନ୍ଦ୍ର ଶୁଣି ଏସନ ବାଣୀ । ନବେଶଲୁ ଚର୍ଜନୀ ଚବୂକେ ଅଣିଯେ । ନଗୃଇ ଭ୍ରୂଯୁଗ ଅଳପ ହସି । ନେତ୍ର ଢାଳିଲୁ କି ଭଙ୍ଗୀରେ, ସୁକେଶି ରେ ।୩।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ନ ରହନ୍ତ ମୋ ଦମ୍ଭ ଧରଣି ବାସ । କେଉଣ କୋଳେ ବସାଇଲ ଜୀବେଶ ଯେ । ନାହିଁ ବଚନ ଯୋଗ କର ମୁଖରେ । ନବଢ଼ରେ ଧରିଲୁ ନୀବୀକି କରେ ଯେ । ୪ । କରଦକେଶି ମୁଁ ଯେ ବନସ୍ଥ ଋଷି । ନାନାବିଳାସେ ପ୍ରହାଇଲୁ ସେ କଣ୍ଠୀ ଯେ । କି ଯାଇ ମନୁ ଲଭେ ସେ ଭାବ ସହି । ନ ଗଲା ଜୀବ ଉପଇନ୍ଦ୍ର କହଇ ଯେ । ୫ ।

ରାଗ ପରଜ । ଅଡ଼ତାଳ ।

ତେଜ ସ୍ନେହ ମୋର ଏତେ ରେ । ଟିକଏ ହୃଦୟ ଉପରବନୁ ଯେ ଶେଯେ ନ ଶୁଅଇ ତୋତେ ରେ । ୧ । ଯେହ ଟେହ ବିମ୍ବାଧରୁ ରେ । ଟାଙ୍କୁରାଜ ପ୍ରେମ ସୁଧାପାନ କଲେ କଣ୍ଠାଉ ଉରଜ ଉରୁ ଯେ । ୨ । ଟାଣେ ନୀବୀକି ଧଇଲେ ରେ । ଟେଳପଡ଼ୁ ରସାଳସେ ମୋ ଉରକୁ ନାହିଁ ନାହିଁ ବୋଲି ଗେଲେ ରେ । ୩ । ଯାଙ୍କ ବସି-ଥାଇଁ ମୁହିଁ ରେ । ଟେକ ଅଣ ବାତାୟନପାଶେ ବାସ ପିନ୍ଧା ଦେ-ଖିବାର ପାଁଇ ରେ । ୪ । ଟୋପେ ପକାଇଛୁ ମାର ରେ । ଟାହି ନୋହେ ଭଞ୍ଜ ଉପଇନ୍ଦ୍ର କହେ ପାରିଲେ ଏଥୁଁ ଉଦ୍ଧର ରେ । ୫ ।

ରାଗ କେଦାର । ତାଳ ପହପଟ ।

ଠଣମୁଖ ଦେଖୁଥିଲୁ ଦନେ ଅଦରଶେ । ଠିଆ ମୁଁ ହୋଇଲି ଯାଇଁ ସୁନ୍ଦରି ତୋର ପଛ ପାଶେ ରେ । ସୁନ୍ଦର । ୧। ଠିକବଚନା ଦେଖିଣ ମୋର ପ୍ରତିବିମ୍ବ । ଠାଠିକ କର ବହିଲୁ ଚତୁର ଦର୍ପଣେ ତୁ ଚୁମ୍ବରେ ଚତୁର । ୨। ଠାବ କର ତୋର ଚିତ୍ତ ମୁହିଁ ଅଛି ଖରେ । ଠିକେ କର ଧରି କେଳି ରସିକା ସୁଧାଲେପସ୍ପର୍ଶେ ରେ । ରସିକା । ୩। ଠୁଳସ୍ତନା ମତ୍ତେ ହସିଇଲୁ କାମେ ରଣେ । ଠକାଇଛ କର ଏବେ ଜୀବନ ରହିଛି ମୁଁ ଏଣେ ରେ । ଜୀବନ । ୪। ଠାକୁଥାଉ କି ଭଙ୍ଗୀରେ ପଞ୍ଚଣମିଳଣି । ଠାକୁର ଅଟୁ ତୁ ମୋର ନାଗରି ମଙ୍ଗ ରାଜ୍ଞ ଭଣି ରେ । ନାଗର । ୫

Digitized by PPRACHIN, SOA

ରାଗ କୁମ୍ଭକାମୋଦୀ ।

ଡାଳମ୍ବଦଶନା ମିଛେ ରୁଷିଥିଲେ କି ହୋଏ ହୃଦୟ । ତର ରଭରେ କାହିଁକି କୋପ ବୋଲ ଲେଖଉଁ ବିନୟ । ୧ । ଡମ୍ବରୁ-ମଧ୍ୟାର କିଣା ଜନଠାରେ କରୁଣାତ ଥିଲା । ତବକନକବରନା ଚଉ ଏବେ କେମନ୍ତ ହୋଇଲା । ୨ । ତଙ୍ଗର କାମବଶିଶମୁଖେ ଦେଇ ଏଥୁଁ କି ଗୀରତ । ତେଶବୃଷ୍ଟ ଅଂଶ ଥିଲେ ଦୋଷ ପକାଅ କରଜେ କରଣ । ୩ । ତେଲାଇଲୁ ମାନ ଏ ବାଳତମାନ ପଡ଼ିଣ ଝୁଣ୍ଟଇ । ହାକିନେଇ କେଳପୁରେ କେତେ ଭାବେ ଦେଲୁଟି ସୁରତ । ୪ । ତୋଳାପିତୁଳା ଲପନ ଦେଖିବା ତୋ ହୋଇଲା ସ୍ୱପନ । ଉକ୍ତା ହେଲା ଉପଇନ୍ଦ୍ର କହେ ଶୁଣ ଫାଟି ଯା ବଦନ । ୫ ।

ରାଗ କାଫି । ତାଳ ଝୁଲା ।

ତୁଳ ଅଳସେ ଦଳେ ଥିଲୁରେ ଶୋଇ । ତାଳ ସ୍ତ୍ରୀଅଙ୍ଗ ଅପସର-କୁ ରେ ମୁଁ ଯେ ମିଳିଲି ଯାଇଁ । ୧ । ଗମକାମ ଉଛନ୍ନେ ଫେଡ଼ନ୍ତେ ନୀବୀ । ଚଳପଡ଼ିଲା ହୋଇ ଉରକୁ ରେ ବୋଇଲୁ ନ ପାରବ । ୨ । ତୋକନ୍ତେ ଓଷ୍ଠ ସୁଧା ଭଙ୍ଗି ସୁମୁଖି । ତାଙ୍କି ଫେଡ଼ିବା ନେତ୍ର ଶ୍ରୁତି-ସ୍ତ୍ରୀ ରେ ମର୍ମେ ରହିଛୁ ଲାଖି । ୩ । ତାଳେ ରତ ଆରମ୍ଭବେଳେ ହେମାଙ୍ଗି । ଚଳନ ଜାନୁଯୁଗେ ଜାକିଲୁରେ ବୋଇଲୁ ଏକ ଭଙ୍ଗୀ ॥ ତମାଳ ନୋହେ ସେହି ଭାବ ଚତୁରାଇ । ଜକ୍ଷା ବଢାଇ ମାର ସାରୁଛୁ ରେ ଉପଇନ୍ଦ୍ର କହଇ । ୫ ।

ରାଗ ତୋଡ଼ୀ । ଆଡ଼ତାଳୀ ।

ଅତି ଗୁଣବତୀ ତୁହି ରେ । ଅଙ୍ଗ ତନୁଥିଲେ ରତଶ୍ରମଜଳେ ବାତାୟନ ଦେଇ ଫେଇ ରେ । ଅରେ ଅମ୍ବୁଜମୁଖି । ଅଞ୍ଚଳରେ ବଞ୍ଚୁ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ହୋଇ ସୁଖୀରେ । ଅହା କେମନ୍ତେ ମୂର୍ଚ୍ଛିବ ସଖି ରେ । ୧ । ଅମ୍ଳାନ ପଙ୍କବମ୍ଭୋଷ୍ଠି ରେ । ଅଖି ନ ଫେରଇ ମୋ ମୁଖରୁ ଗୃହଁବାଯାଏ ପ୍ରଭାତରୁ ଉଠିରେ । ଅରେ ଅତୁଲଭ୍ରୁରୁ । ଅଣି ନାର ଅତ ସ୍ନେହ ଭରୁରେ । ଅସି ମୋ ମୁଖ ଧଉତ କରୁ ରେ । ୨ । ଆଗତ ପଥରୁ ଗୃହଁ ରେ । ଅସି ପୁରଦ୍ୱାରେ ଉଭା ହୋଇଥାଉ ପାଶ୍ଚେଷ୍ଟ ନେବାକୁପାଇଁ ରେ । ଅରେ ଅବନୀଶିର । ଅସନହିଁ ଥାଉ ନର୍ଭା କର ରେ । ଅମ୍ବୁ ଭର ପାଶେ ଥୋଇ ଝୁର ରେ ।୩। ଅଣୁଏ ମୁଖ ମଳିନ ରେ । ଅବା ଦେଖିଲେ ଆଳୀଙ୍କ ପାଶେ ଯାଇଁ କରୁଥାଉ ନିବେଦନ ରେ । ଅରେ ଅଙ୍ଗନାବର । ଅପରାଧ କିଛି ନାହିଁ ମୋର ରେ । ଅଙ୍କ ପ୍ରିୟଙ୍କ ବରସଭର ରେ । ୪ । ଅସ୍ତୁ ମୋ-କିତବ ପୁଣି ରେ । ଅସ୍ପ ପ୍ରିୟେ ବୋଲି ଜାଣି ମୁଁ ଡାକିଲେ ପାଦ ଧରୁ ସେହିକ୍ଷଣି ରେ । ଅରେ ଅଳପ ହସ୍ତ । ଆଉ ନ କୋପିବ ବୋଲି ଭାଷୁ ରେ । ଉପେନ୍ଦ୍ର କହେ କ୍ଷମା ଧ୍ୱଂସ ରେ । ୫ ।

ରାଗ ତୋଡ଼ୀପରଜ । ତାଳ ପଦ୍ମପଞ୍ଚ ।

ତୋଷାପୁରେ ଏକା ହୋଇରେ । ତରୁଣି ଦନେ କୁସୁମରଙ୍ଗ ରଙ୍ଗ ଗୃହିଁ ହୋଇଥିଲି ମୋହି ରେ । ତପୀମୋହନା । ତହ ହୋଇଁଥିଲୁ ତଦମଳା ରେ । ତାପିଥିଲି ମନମଥ ସିନା ରେ । ୧ । ତୋୟଦନୀଳ ସ୍ୱକେଶିରେ । ତୁ ଯେ ନବେଦିଥିଲୁ ଦ୍ୱାରବନ୍ଧରେ ତନୁବାସ ଥିଲା ଖସି ରେ । ତପଭଙ୍ଗିନ । ତାହା ଜାଣି ନ ଥିଲୁ ତରୁଣି ରେ । ତହିଁ ବଶ ହେଲେ ନେତ୍ର ବେନ ରେ ।୨। ତରତରେ ପଙ୍କ ଯାଇ ରେ । ତପନୀୟଗୋର ସଖୀରେ କରଜ କ୍ଷତ ବହିଲି ମୁଁ ତହିଁ ରେ । ତୁଙ୍ଗଉରଜା । ତନୁ ଚମକାଇ ଯାଇ ଲଜ୍ଜା ରେ । ତା ଯୋଡ଼ାଇ ବୋଇ-

Digitized by PPRACHIN, SOA

ନ୍ତୁ ଯାଅଯା ରେ । ୩ । ଜେତେବେଳେ ପୁଣି ମୁହିଁ ରେ । ତରଳ-ନୟନା ତୋ ଶ୍ରୀଚରଣେ କର ପକାଇବ ନୋଇ ରେ । ତନୁ-ଉଦର । ତୋଷେ ମୋତେ ଆଲିଙ୍ଗନ କର ରେ । ତ୍ରିଲୋକରେ ତୁ ଏକ ଚତୁରୀ ରେ । ୪ । ତୁନକର ଭାଷୁ ଏତେ ରେ । ତୁଷ୍ଟ ନୁହଇ କପାଁ ତୁମ୍ଭ ମନ ଭାବମାନ କଲେ ଯେତେ ରେ । ତାପଦ୍ୱା-ଲଣି । ତଲେ ନ ମୂର୍ଚ୍ଛେ ସେ ଗୁଣ ଗୁଣି ରେ । ତାହି ନାହିଁ ଉପଇନ୍ଦ୍ର ଭଣି ରେ । ୫ ।

ରାଗ ଶଙ୍କରାଭରଣ । ଅଠତାଳୀ ।

ଥୋପେ ପଡୁଥାଇ ରଙ୍ଗ ଅଧରୁ ସୁନ୍ଦର । ଥାଇପୁଣି ତହିଁରେ ମଧୁରରସ ପୂର । ଥିରାମଣ୍ଡଳମଣ୍ଡନା । ଥିଇଚଉ ଅନ ନୋହେ ସେହି ରସବନା । ୧ । ଥାଉଁ ଥାଉଁ ଏତେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅମୃତରୁ ସାର । ଥାବର ନ ସ୍ୱରେ ସୁଧା କରନ୍ତି ଅହାର । ଥରେ ତାଙ୍କୁ ନନ୍ଦୁଥାଇ । ଥାଣୁପ-ରେ ଲବ ଭଯୁ ଉପୁଜଇ ନାହିଁ । ୨ । ଥିଲାବନେ ତୋହୋ ପାଶେ ରଜନୀ ଦିବସ । ଥିଲସ୍ତନା ପରତେ ନୁଅଇ ଏକ ଲେଶ । ଥିବ ଜୀବନେ କି ରହି । ଥିବରନ୍ଧ୍ରଦୟା ଯୁଗସମ ଦଣ୍ଡକହିଁ । ୩ । ଥରୁଥା-ଉ ମଦନତୋଳେ ମୋ କୋଳେ ବସି । ଥରେ ଥରେ ତଡୁଥାଉ ଆଶ୍ୱାସି ଆଶ୍ୱାସି । ଥାପି ଥାଉ ଇନ୍ଦ୍ରପଦେ । ଥଯ୍ୟ ନୋହି ମଲି ଛପି ଛପି ପଦେ ପଦେ । ୪ । ଥୋଇଥିଲା ବହି କାହିଁ ଏ ଦୂଃସହ ଦଶା । ଥିବ ବିଦେଶରେ ତୋହୋ କନ୍ତ ନେବ ଦଶା । ଥିରଗତ ହଂସ ଜଣି । ଥରେ ଦେଖିବ କି ଉପଇନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜ ଭଣି । ୫ ।

ରାଗ ଅହାରୀ । ଏକତାଳୀ ।

ଦିନେ ଦିନେ ସୁଦନ୍ତି । ଦେଉ ଯେଉଁ ସୁରତି । ବିବସୁରେ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଜାଣିମାଲୁ ନାହିଁ ଯୁବତ । ୧ । ଦନ୍ତପଲଙ୍କପର । ଦେଇ ଉରଜେ କର । ଦରହସ ବାଳା ଆଇ ରସରେ ଭୋର । ୨ । ଦବ୍ୟ ବନ୍ଧ-ରେ ରଙ୍ଗ । ଦନ୍ତେ ଚୁଚୁକ ସଙ୍ଗ । ଦେଲେ ରସନା ବୁଲାଇ ମୋଡ଼ୁ ଯେ ଅଙ୍ଗ । ୩ । ଦୟା ନଥାନ ମୁହିଁ । ଦୃଢ଼େ ଗଳା ଧରଇଁ । ଦ୍ରବୀଭୂତ ହେଉ ଙ୍କଣ୍ଠ ଫୁଙ୍କିଲେ ଭୁହି । ୪ । ଦାଡା ରତେ ତୋ ସର । ଦେଖୁନାହିଁ ସୁନ୍ଦର । ଦେବା ରସ ମଙ୍ଗଳ୍ଭ ଦମ୍ପ କଉସ୍ୱା ।୫।

ରାଗ କାଫିମୂଖାବସ୍ତ । ଛାନ୍ଦ ପଦ୍ମପଟ୍ଟ ।

ଧରଣୀମଣ୍ଡନା ଦନେ ମୁଁ ସୁରତ ଅନ୍ତରେ ହୋଇ ହରଷ ରେ । ଧବଳସଦନେ ଯତନେ ବସାଇ ବାହୁଲ୍ଲ ବଚତ୍ର ବେଶ ରେ । ଅରେ ଧନ ରେ । ଧର ତୋ ପିବରସ୍ତନ ରେ । ଧୃତଧ୍ୱଂସି ମସିକର ମୃଗମଦ ଲେଖିଲ ଚତ୍ରକମନା ରେ । ୧ । ଧୋଇହୋଇ ଯାଇଥିଲା ତୋ ସିନ୍ଦୂରବନ୍ଦୁ ଅର୍ଦ୍ଧଭାଲପରୁ ରେ । ଧୀରେ ଚରୂଙ୍କ ଧଣ୍ଡ ଭାହା ରଚବାବେଳଙ୍କୁ ବ ଗଢ ଙ୍କଲୁ ରେ । ଅରେ ଧନ ରେ । ଧର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲ ଭଲ ରେ । ଧୂପିତ ଯେ ଗନ୍ଧେ ଫିଟିଲା କବସ୍ତ କୁସୁମେ କଲ ମଣ୍ଡନ ରେ । ୨ । ଧ୍ୱନି କରବ ବୋଲି ଉତ୍ତଥାଳରେ କାଢ଼ି ଯେ ଥିଲୁ ନୂପୁର ରେ । ଧରବାକୁ ପାଦ କର ବଢାଇଲ ଖଞ୍ଜିବାରେ ତତପର ରେ । ଅରେ ଧନ ରେ । ଧନ୍ୟ ଭାଷିଲୁ ବଚନରେ । ଧନ କହ କର ପାଦ ଧରବାର କାହୁଁ ଶିଖିଲ ଏ ମାନ ରେ । ୩ । ଧୂର୍ଜଟିମୋହନ ଶୁଣି ମୁଁ ବୋଲିଲ ମୁଁ ପଣ୍ଡ ତୋ ପରଜନ ରେ । ଧୀସ୍ଥ ତହିଁକ କହଲୁ ଏହ ସ୍ନେହ ଥିବ ନବ ସବୁଦନ ରେ । ଅରେ ଧନ ରେ । ଧସ୍ତରେ ଏମନ୍ତ ଜନ ରେ । ଧନ୍ଦବେ ତୋ ନାମ ଅଗ୍ରଣୀ କରଣ ରସେ ବଶ ଯେତେଜନ ରେ । ୪ । ଧସ୍ତଧରସ୍ତନା କେ-ବେହେଁ ଚରଣେ ଛୁଁଅଇ ନ ଦେଲୁ କରରେ । ଧ୍ରୁବ ଏ ପାଷାଣ-

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଗିରି ପଛ ଗିରଗିରି ଲେଖିଛନ୍ତି ହୃଦର ରେ । ଆରେ ଧନ ରେ । ଧିକ ଦେଉଚି ଏ ଜୀବନ ରେ । ଧାତ୍ରି ପ୍ରିୟା ଭାବ କହେ ଉପଇନ୍ଦ୍ର ମଙ୍ଗ-ରାଜ ହେଲ ଷୀଣ ରେ । ୫ ।

—○○○—

ରାଗ ପଞ୍ଚମବରାଡ଼ୀ । ତାଳ ତ୍ରିପୁଟା ।

ନୀରଦ ଗଗନେ ଘୋଟି କରୁଥିଲା ଦନେ ବୃଷ୍ଟି ଝଟ ଝଟ ମାରୁ-ଥିଲା ବଜ୍ର । ନୀଳକଣ୍ଠ ଭେକକୁଳ ଉଚ୍ଚେ କରୁଥିଲେ ରୋଳ ତାହାଙ୍କ ବଚନ ଅତି ମଞ୍ଜୁ ରେ । କଳନାକ୍ଷି । ନଶା ହୋଇଥିଲା ଅର୍ଦ୍ଧ ତହିଁ । ନୀପଗନ୍ଧ ଯେନ ଗନ୍ଧବାହ ବହି ରେ । ୧ । ନଷ୍ଟିକ୍ତେ ବଳାସ ଶେଷ ଗବାକ୍ଷକୁ ଯେଇଁ ତୋଷ ଦେଖୁ ଯେ ଥିଲାଇଁ ଜଳଧାର । ନିଦ୍ରା ଆଚ୍ଛାଦଳା ଆସି କୋଳରେ ଯେନ ସୁକେଶି ସୁଛନ୍ନ ଅବନୀଶେଯେ ଥୀର ରେ । ନବବାଳ । ନାଶ ଦୀପ ଯାଇ ବାଛବନ୍ଦ । ନଚେଷ୍ଟ ହୋଇଲୁ ତହୁଁ କେତେବେଳେ ରେ । ୨ । ନୂଛା ହୋଇ ଯିବ ଧନ ଦେଖିଲୁ ତୁ ଯେ ସ୍ୱପନ ମୋ ସଙ୍ଗରୁ ବଚ୍ଛେଦ ହେବାର । ନାଥ ନାଥ ବୋଲି ଖରେ ହାତକୁ ମାର ହୃଦରେ ଲୋଡ଼ିଲୁ ଉତ୍ଛନ୍ନେ ଶେଯ ପର ରେ । ନତମ୍ବିନ । ନୟନରେ ପୂରିଥିଲା ନୀର । ନଶ୍ବେ ଦମ ଦମ ହେଉଥିଲା ଉର ରେ । ୩ । ନାଗର ଏ ବାଚ ଶୁଣି ଅତହୁଁ ଶତ୍ୱରେ ମୁହିଁ ଉଠି ତୋତେ କୋଳରେ ବସାଇ । ନଜ ବାସଶେଷ ଯେନ ପୋଛିଦେଇ ନେତ୍ରବେନ ବୋଇଲି ଏମନ୍ତ କାହିଁପାଇଁ ରେ । ନାଙ୍କମଣି । ନାହିଁ ବୋଲି କର ହେଲୁ ତୁନ । ନଚ ଦେଖିକର ପୁଣି କହିଲୁ ଭାବନ ରେ । ୪ । ନାନାଭାବେ ମନ ହର ତୁ ପୁଣି ଏଡ଼େ ଚତୁରୀ ମୋ ଚତୁ ବଳବାବେଳେ ରଚେ । ନୟନ ଯେ କରାଇଲୁ ସେ ଉତ୍ତରେ ରଭ ଦେଲୁ ସଢେ ନ ଛୁଡ଼ିବ ବୋଲି ମୋତେ ରେ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଈରବଧି । କୋହେ ଅନ୍ତର ସେ କଥା ସହି । ଜାହିଁ ଗଛ ଉପଇନ୍ଦ୍ର-ଭଞ୍ଜ ବହି ରେ । ୫ ।

ରାଗ କାଫି । ସଉମାନ ।

ପୁଷ୍ପିଉଦ୍ୟାନକୁ ଦିନେ ବୁଲୁଁ ଦିନ ଅବସାନେ ପୁରେ ମୁଁ ଛୋଟେ ନ ଦେଖି ଗୋର । ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲି ଯହିଁ ପୂର୍ଣ୍ଣିସୁଧାକର ମୁହିଁ ଇଚ୍ଛା କଲି ରତି ତୋର ବାସଶେଷ ଧର ରେ । ପୀନକଟିଦନା । ପ୍ରୀତି ଜାଣିବାକୁ ଏକା ତୁହି ସିନା ରେ । ପକ୍ୱବିମ୍ୱାଧର ତୁ ଯେ କଲୁ ମନା ରେ ।୧। ପରିହାସ ପଦ୍ମ ମଣି ପଛେ ପଛେ ତୋ ରମଣୀ ଗଲି ମୁଁ ବଢ଼ାଇଣ ସରାଗ । ପଶିଲୁ ମନ୍ଦିରେ ଯାଇଁ ଚଉରୀ ତୁରଛେ ଛହିଁ ତୁ ଯେ ପାତିଲୁ କପାଟପୃତା ବେଗ ରେ । ପଦ୍ମବଦନା । ପ୍ରକାଶିଲି ମୁଁ ଦର୍ଶନ ଦେଉକନା ରେ । ପୂର୍ବେ ଏ ଖ୍ୟାତି ନ ଥିଲା ସୁମନା ରେ । ୨ । ପଦ୍ମାକ୍ଷୀ କରରେ ଯେନ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲକୁସୁମ ତନ ପକାଇଲୁ ମୋ ଉପରେ ଆଣି । ପୃଚ୍ଛିଲି ସଚେ କ ବୋଲି ଶୁଣି କମ୍ପାଇଭ୍ରୂ ବଲ୍ଲୀ ପ୍ରିଯେ ପୋତିଲୁ ଶ୍ରୀମୁଖ ସେହିକ୍ଷଣି ରେ । ପୃଥୁଉରଜା । ପାଇଲୁ ତୁ ବନ୍ଧୁ କ ଭାବରେ ଲଜ୍ଜା ରେ । ପରତ୍ରାଣ ତୁ ମୋର ରାଜତନୁଜା ରେ । ୩ । ପୁଣି ମୁଁ ବୋଇଲି ଧନ ତୁ ଅଟୁ ଅତି ସୁଜାଣ ଜାଣିଣ ମାଇଲୁ ଅମ୍ଭୁ ଫୁଲ । ପାଇବ ସେହି କାଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡ ଦଣ୍ଡ ଦଣ୍ଡକରେ ଯେଣୁ ଅଣୁମଧ୍ୟା କୋହିବ ତୋ ତୁଲ ରେ । ପ୍ରାଣଈଶ୍ୱରୀ । ପ୍ରତେ ତନଦନ ତନଯୁଗ ଯଉ ରେ । ପଡ଼ିଲାଉ ପରମାଦ ଅସିକରୀ ରେ ।୪। ପଟାଉ କଦୀ ବିପିନ ଅନ୍ତରେ ରହିଲୁ ଧନ ଏବେ ଏହା ଏ ଦେହ ସନ୍ଧୁଚ୍ଛ । ପବାଉରୁ ଅଣ୍ଡ ହେଲା ଫାଟି ସଡ଼ିହିଁ ନ ଗଲା ପିଣ୍ଡ ଏଠାରେ ପ୍ରାଣ ଛୋଠାରେ ଅଛି ରେ । ପ୍ରେମଲାଳସି । ପୁହାଇବ ସତେ ଛୋ ସଙ୍ଗରେ କଶୀ ରେ । ପଶୁପତି କର ଉପଇନ୍ଦ୍ର ଭୃଷି ରେ ।୫।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ରାଗ ଜଯନପୁରଅ ତୋଡି । ଛାନ୍ଦ ପଦ୍ମପଣ୍ଟ ।

ଝୁଟ ନ କହ ପଢ଼ିଲେ ଶୁକ ସାରୀ ବସିବାବେଳେ ମୋ ପାଶେ । ଝୁଟିକି ମାରି ସଖୀଙ୍କ ଠାର ଦେଇ ପଞ୍ଚଶରଙ୍କ ଅତି ରସେ । ଝାମ୍ପ ତୋ ଭାବ ଗୋ । ଝୁଲ୍ଲପଦ୍ମମୁଖି ଜାଣୁ । ଝାଟିଯାନ୍ତାନ ମୋ ହୃଦ-ବନ୍ଧୁ କାଷ୍ଠ ହୋଇଥିଲେ ଗୁଣୁ ଗୁଣୁ । ୧ । ଝୁଲନ୍ତକେଶି ଶଶୀ ଗ୍ରହଣବାରେ ଚୁମ୍ବିଥିଲ ତୋ ନୟନ । ଝୁଣ୍ଟୁଛି ହୃଦ ଛାହା ଭାବ ଛହିଁରେ ଲାଗି ଯେ ଥିଲା ଅଞ୍ଜନ । ଝମ୍ପା ତୁ ମୋର ଗୋ । ଝରଣ-ହୃଦୟା ଡ଼ରୁ । ଝେଡ଼ି ନ କହଣ ବାସେ ପୋଛୁ ଓଷ୍ଠ ସଖୀ ସଙ୍ଗେ ଥାଇ ଠାରୁ । ୨ । ଝେର ଯେ ବାସର ଧଇଲ ଦନେ ମୁଁ ବାସରେ ଏକାନ୍ତ ଦେଖି । ଝୁରୁଣାରେ ଭିଷୁ ନଷେଧ କଥାନ୍ତି ଏଛକ ନ ପାର ରଖି । ଝଲ ଏ ମୋର ଗୋ । ଝଣିଧର ସେବବାର । ଝାଇ ସୁଖକୁ ଲଭବେ କେନ୍ଦୁ ବେନି ବୋଲଇ ନାହିଁ ନ କର । ୩ । ଝେଇ ବାସ କୁଟେ କର ଦେଲ ଦନେ ବାଲା ଥିଲୁ ନିଦ୍ରା ଯାଇ । ଝଲକ-କପୋଲେ ପୁଲକ ପୂରଲା ଅଳପ ଚେତନା ପାଇ । ଝୁଟହାସିନ ଗୋ । ଝୁଲାଇ ନାସିକା ଖରେ । ଝିଙ୍ଗି ଦେଲୁଁ କର ଚରଣେ ପଡ଼ିଲା ଢୋଳ ଲଗାଇଲ ଶିରେ । ୪ । ଝୁରୁ ନାହିଁ ବୁଦ୍ଧି ଗୁଣନିଧି ସେହ-ବଧି ନରବଧି ଚନ୍ଦ୍ର । ଝୋଡୁ ନାହିଁ କପାଁ ବଶିଖେ ମୋ ହୃଦ ଧିକ ହେଉ ଶତପତ୍ର । ଝେର ଗ୍ରହିଁଲେ ଗୋ । ଝୁଟେ ନେତ୍ରଶର ଦେହେଁ । ଝୁଟେ ମୁଁ ଜାଣଇ ଯାହା ହୋଏ ମନ ଉପଇନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜ କହେ ॥

ରାଗ ପୁରୁବୀ । ପଢ଼ିଛାନ୍ଦ ।

ବାଳାମଣି ଗ୍ରହିଁ ଚନ୍ଦ୍ରନଶାକୁ । ବନ୍ଧ ହୁଡ଼ କଟ ଖେଳୁଁ ପଶାକୁ ।୧।
ବନ୍ଧୁ ହାର ଦେଲୁ ଅଡ଼ରୁଷାକୁ । ବଧୂ ମୁଖ ଲାଜେ କର ଉଷାକୁ ।୨।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ବଳା ଫେଇ ଫୁଲାଇ ଯେ ନାସାକୁ । ବେଗେ କରୁ ସଫଳ ମୋ-
ଆଶାକୁ । ୩ । ବଧିରେ ନ ଭଜେ ନେତ୍ର କଷାକୁ । ବଶିଇ ରଜନୀ
ଯେନ ଯୋଷାକୁ ।୪। ବହୁ ଦେଲା ଏବେ ଏଡ଼େ ଦଶାକୁ । ବୋଲେ
ଉପଇନ୍ଦ୍ର ମୃଗଦୃଶାକୁ । ୫ ।

ରାଗ ଗଡ଼ମାଳଅ । ଏକତାଳୀ ।

ରାବନ ଥିଲୁ ଯେ ବନେ ମୀଖୀ କରେ ନବାଡ । ଭଲ କର
ପକାଇ ସିନ୍ଦୂର ସୁରଙ୍ଗ ଶାଢ଼ୀ-ଧଡ଼ୀ । ୧ । ଭୁଲାଇ ସେ ନେତ୍ର ମନ
ବାଦକୁ ରେ ବଢାଇ । ଉବରପୁ ସେ କାଳେ ବଶିଖେ ଗୁହାଇ ବନ୍ଧୁ-
ଆଇ । ୨ । ଭାବେ ଚୁମ୍ବ ଓଷ୍ଠ ପାନ ଆଲିଙ୍ଗନରେ ଭଡ଼ି । ହେଲେ
ରତ ରତିବାବେଳକୁ ମୀଖୀ ମୁଁ ଆଗ ଫେଡ଼ି । ୩ । ହାସିଲୁ ସଖୀରେ
ମୋରେ ବଚନରେ ସୁମଧୁ । ଭ୍ରମ ଦେଲା ନୟୂନ ନାଚକ ଆଜ ଏ
ଭଳେ ଶାଗ । ୪ । ଜାଳ ମୁଁ ବୋଇଲି ଚତ୍ରୁ ଗୁ କରକୁ ରେ ବନ୍ଧ ।
ଭଣେ ମଙ୍ଗରାଜ ରେ ଭାବୁଛି ଢୋର ସେ ମୀଖୀବନ୍ଧ । ୫ ।

ରାଗ କାମୋଦୀ । ଏକତାଳୀ ।

ମରୁତେ ଅଛାପିତ ଯେ ମନ୍ଦିରେ ଗୋପିତ ଅଗୁରୁରେ ଧୂପିତ
କର ଯେ ଥାଇ । ମଣିଦୀପ ଭୂଷିତ କରିବାରୁ ଈଷିତ ପ୍ରକାରେ ଘୋର
ଶୀତ ନିଶି ନେଇ । ଅହୋ ମହୋ ସୁଖଦାନି ରେ । ମୃଗଲୋଚନି । ୧ ।
ମନଇଁ ଚେ ବାହାରେ ଗତ ତୋର ବାହାରେ ନାହିଁ ମୋଛ-
ବାହାରେ ବାନ୍ଧି ଥାଉ । ମୁଖେ ଦେଇ ବଦନ ବୃଦ୍ଧି କରି ମଦନ
ମୋ ଅଧରେ ରଦନ ଚିହ୍ନ ଦେଉ । ଅହୋ ମୁନୀନ୍ଦ୍ରମୋହିନି ରେ ।
ମୃଦୁଭାଷିଣି । ୨ । ମହାରଜଚଛନୁ ଉଷ୍ଣ ଉର ସ୍ତନନୁ ଲଭଣ ଘୋର
ଛନୁ ସୁଖୀ ହୋଇ । ମନେ ପାଞ୍ଚେ ସଂସାର ଲୋକେ ଏଣୁ ଅସାର

Digitized by PPRACHIN, SOA

ତୋଡ଼ିବୋକୁ ନିଶାର କାହିଁପାଇଁ । ଅହୋ ମୁକୁଳାଦଶନି ରେ । ମତ୍ତକାଶିନି । ୩ । ମୋତେ ବସି ଅନ୍ତରେ ତୋଡ଼ାଉ ପଣନ୍ତରେ ସେ ଭାବ ନିରନ୍ତରେ ଚିତ୍ତେ ତୋଷେ । ମଣୁଥାଇ ଦମ୍ପତ୍ତି ସୁଖ ବଡ଼ ସମ୍ପତ୍ତି ନାହିଁ ମାରବପତ୍ତିମାନ ନାଶେ । ଆହା ମରାଳଗମନି ରେ । ମହାମଣ୍ଡନି । ୪ । ମୁଁ ତୋ ପାଶେ ଥିବାରେ ଅନୁକ୍ଷଣେ ସେବା-ରେ ବାଧିବାରେ ନ ପାରେ ମନସିଜ । ମର୍ମେ ବିନ୍ଧୁଛି ଶର ପାଇ-ଣ ଅବସର କହଇ ଉପଇନ୍ଦ୍ର ମଙ୍ଗରାଜ । ଆହା ମଧୁରହାସିନି ରେ । ମହିଳାମଣି । ୫ ।

ସ୍ମର ଭୋଗ ବର୍ଣ୍ଣି ।

ଜାଣିମାରେ ମୋ କର ନାହୁଁ ମାନ । ଯୋଗରେ ପ୍ରସରବାରେ ପବନ । କୂଡ଼ାମଣ୍ଡଳୁଁ ଫୁଲରେଣୁ ଝଡ଼ି । ଜାତ କଲା ଅଶ୍ରୁ ନୟନେ ପଡ଼ି । ଜଳକଣା ତେତେ ଜମ୍ବୁନଦାଙ୍ଗି ଦେଖିଛି ତୋ ନେତ୍ରେ ।୧। ଯାମିନୀବିଳାସେ ଦଶନଚନ୍ଦ୍ର । ଜଗନ୍ମୋହନି ତୋ ଗଣ୍ଡେ ରଞ୍ଜନ । ଜାଣି ତୁ ପ୍ରଭାତେ କର ସାରସେ । ଯତ୍ନେ ତୋଡ଼ାଇ ବସିଲୁ ମୋ-ପାଶେ । ଯୁବତୀଙ୍କ ବର । ଜାଣିଛି ଏତେ ଗଣ୍ଡେ ଦେବା କର ।୨। ଜାଳୁଥିଲା ଦନେ ପ୍ରଦୀପାବଳୀ । ଯତନେ ବିବସନ କରୁଁ ବାଳ । ଜାନୁ ଜାକିଣ ଲୋଚ ହୋଇ ବସି । ଜଳଜମୁଖୀ କୁଚରେ ନବେଶି । ଜୀବନ ସେକାଳେ । ଯାହା ମୁଖ ନମ୍ର ଦେଖିଛି ତୋଲେ ।୩। ଯାହିଁ ଏକାନ୍ତେ ବସି ରମ୍ଭାଉରୁ । ଯେଉଁ ନବ ନବ ଭାବ ବିସ୍ତରୁ । ଜାତ-କଳକା ନଖେ ଗାର ଲେଖୁ । ଯେତେ ଗୋଟି ରସ ମନରେ ରଖୁ । ଯୁବାମଣି ତହିଁ । ଯୁଗତେ ଦେଖିଛି ଚହଟା ମହୀ ।୪। ଯବାଧର କର୍ମେ ମଦନମନ୍ତ୍ରେ । ଜନମ ହୋଏ ଖରଶ୍ୱାସ ଋତେ । ଯାବତ ଲକ୍ଷଣ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଏମନ୍ତ କର । ଜଗି ମାନର ଦେଖିଛୁ ସ୍ୱନର । ଜପାମାଳୀ ବହୁ ।
ଜପୁଛୁ ଯାହା ଉପଇନ୍ଦ୍ର କହୁ ॥ ୫ ॥

ରାଗ ମୁଖାରୀ । ପଦ୍ମପଟ୍ଟ ।

ରମଣୀରତନ । ରହାନ୍ତରେ ଏକବଦନ । ରସାମଣ୍ଡନା ଛୋର ମୋର ପାଲଟ ହୋଇଲା ବସନ ।୧। ରଙ୍ଗ ଅନ୍ତେ ଗୃହଁ । ରମା ଅଙ୍ଗ ଲାଜ ପାଇ । ରାଜୀବନେତ୍ରା ମୋ ଅଗେ ଉଭା ହେଲୁ ବଦନ ଲୁଅଁଇ ।୨। ରସିକା ସିହାଣି । ରସେ କହଇ ମୁଁ ବାଣୀ । ରଙ୍ଗ ଉଲଟ ଛୋର ମୋର ଜାଣିମା ଛେମନ୍ତ ଏ ପୁଣି । ୩ । ରକ୍ଷା ହେଉ କହୁ । ରମ୍ଭା-ଉରୁ ଟା ଚଉଇ । ରହସେ ପିନ୍ଧଣ ପଣନ୍ତେ ପଣନ୍ତେ ବାସ ପାଲଟାଇ । ୪ । ରମଣୀଯ୍ୟ ସ୍ତନ । ରଙ୍ଗେ କରଇଁ ଲେଖନ । ରଚେ ଉପଇନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜ ମଙ୍ଗରାଜ ସୁରସ ବଖାଣ ॥ ୫ ॥

ରାଗ ଶଙ୍କରାଭରଣ । ଏକତାଳୀ ।

ଲହୁଲହୁବୟସୀ ହସେ । ଲଳିତେ କି କହୁଁ କଣ୍ଠେ । ଲୋଭରେ ଚୁମ୍ବିଲି ଗଣ୍ଡ ଅତି ଛନ୍ଦେ । ଅହାରେ ଲାବଣ୍ୟରାଶି । ଲାଖପଟା ବକ୍ଷ ମାରି ଯାହା ପୋଷି ।୧। ଲାଗିବା ଜାଣି ତାମ୍ବୂଳ । ଲୁଅଁଇ ମୁଖମଣ୍ଡଳ ଲାଜ ପାଇ ପୋଛୁ ଯେନ ଚେଳାଞ୍ଚଳ । ଅହା ଲଳନାବର । ଲବେ ଥାଉ ବୋଲି ମୁଁ ଧଇଲି କର । ୨ । ଲାବବ ସିନା ମକସି । ଲବଣୀ-ପ୍ରତିମା ଗୋସାଇଁ । ଲେଖିଲୁ ଯତନେ ଯେତେ ଶ୍ରମ କରି । ଅହା ଲୋକରଞ୍ଜନା । ଲେଶ ହାସ ପ୍ରକାଶିଲୁ ଶୁଣି ଧନ ।୩। ଲୋଚନ ଘାଳ ଚଞ୍ଚଳେ । ଲକ୍ଷଣ ଭାଷୁ କୋମଳେ । ଲଳିତା ଏ ନ ଯେନ ଶ୍ରମ ଅଳ ବେଳେ । ଅହା ଲୋଳଲକ୍ଷଣା । ଲକ୍ଷକୋଶେ ଥିଲେ ମୂହଁ ଭୋର

Digitized by PPRACHIN, SOA

ବଣା । ୪ । ଲୋକନାଥଙ୍କୁ ମନାଇଁ । ଲଭଥିଲ ଛୋଟେ ମୁହିଁ ଲଙ୍ଘିବାର ବୋଲ କେବେ୍ଁ ଜାଣି ନାହିଁ । ଅବ୍ଦା ଲୀଳାବିଳାସି । ଲକ୍ଷ୍ମୀପତି ସେବ ଉପଇନ୍ଦ୍ର ଭଣି ॥ ୫ ॥

ରାଗ କାମୋଦୀ । ପଡ଼ିଛାଳା ।

ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ଛୋଟେହୋ ସତ ଦେଖିବା ନାହିଁ ସୁନଖୀ ମାନସ ମୋ-ହନବାସ ଭୁହ ରେ । ବଙ୍କିମନୟନା ଭଙ୍ଗୀ କାହିଁ ପାଇବେ କୁରଙ୍ଗୀ ଜାଣି ଅଗୁଁ ବନେ ଛନ୍ତି ରହି ବେ । ବନ୍ଧୁ । ବିମଳ କମଳଜଞ୍ଜତମୁ-ହିଁ ରେ । ବନ୍ଧୁ । ବନ୍ଧୂକଅଧର ପ୍ରାଣସହି ରେ । ବଧୂ ବଦନକୁ ହାର ହାସେ ଉଡ଼ି ଯାଇବର ଝୁର ଝୁର କ୍ଷୀଣ କରେ ଦେହି ରେ । ୧ ।

ବକୁଳକ ବଳ ବର୍ଣ୍ଣି ଝଳରେ ଦକ୍ଷେ ମଜନ କରେ ବହିଥିବା ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣବାହାରେ । ବର୍ତ୍ତୁଳ ଉତ୍ତୁଙ୍ଗ ଘନସ୍ତନ ଯୋଗରୁ ଲୋଚନ ଦର-ଶନ କର ନାହିଁ ମହୀରେ । ବନ୍ଧୁ । ବସନ୍ତ କୋକିଳ ପରି କହି ରେ । ବନ୍ଧୁ । ବାଣୀରେ ମୋ କର୍ଣ୍ଣ ଥାଉ ମୋହିରେ । ବାଞ୍ଛା ଗୃଳିବା ଛୋର ଯେମନ୍ତ ଗୃଳ ମନ୍ଥରେଁ ଗଜ ହଂସ ଶିଖିଲେ ସେ କେହି ରେ । ୨

ବେଭିରେ କଟି ତୋ ସରୁ ଯେସନେ ଦେମଡ଼ମ୍ବରୁ ନିତମ୍ବଡରକୁ କେହି ସହିରେ । ବାଜେଣି ରସନା ଧନ ଦେବାରୁ ଛହିଁ ବନ୍ଧନ ବଳ ପାଇ ନ ଭାଙ୍ଗଇ ସହିରେ । ବନ୍ଧୁ । ବକକାଳେ ରହେ କଣ୍ଟ ନୋହିରେ । ବନ୍ଧୁ । ବତୃରୁଥାଇ ମୁ ଏହା ଉହିଁ ରେ । ବିଧାତା ଏମନ୍ତ କଳ୍ପ ସେ ଭାବ କେଣିକ ଗଳ୍ପ ଛର ମନ୍ମଥଶର ଦହିରେ । ୩ ।

ବିବେକବାଳା ରତନ ସୁନରସିକୁ ମନ୍ତନ କର ଛୋଟେ ଜାତ କଲ୍ପ ବହ ରେ । ବହୁଣ ଶିରରେ ଶଶୀ ଏକାନ୍ତରେ ଥିଲେ ବସି ଯୋଗବଳେ ହେବେ ଶିବ ଗୃହିଁ ରେ । ବନ୍ଧୁ । ବେଶ ଅଚ୍ଛି ଭୁହ ବେଶ-

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଭୂହିଁ ରେ । ବନ୍ଧୁ । ବେଶ ଲୋକାଗ୍ରରେ ସିନା ବହୁରେ । ବଣବନ୍ଦନା ଜୀବନ ଯାବତ ପରବେଶନ ଏକାମାତ୍ର ତୋତେ ସିନା ଶୋହୁରେ ।୪

ବଂଧରେ ପ୍ରନରେ ଗୁଣ ଥିବାରେ ବଚନ୍ତ୍ର ପୁଣ ଏମନ୍ତ ଶୁଣିଲ୍ଲ ନାହିଁ କାହିଁ ରେ । ବାଞ୍ଛାଯୂନ ଅଗୋଚର ଗଢ ଏ ଅଯୁକ୍ତ ତୋର ଛପା କର ଲଭିଅଛୁ ମୁହିଁ ରେ । ବନ୍ଧୁ । ବାଞ୍ଛାନଧି ତୁ ମୋ ପରଦ୍ରାହ ରେ ବନ୍ଧୁ । ବାଞ୍ଛା ମୋର ହୋଇଅଛୁ ଏହୁ ରେ । ବାରେ ଲଭିଲେ ତୋ-ପାଶ ବୋଲେ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଅବଶ୍ୟ ଅଉ ପ୍ରବାସ କରବ ନାହିଁ ରେ ।୫

ରାଗ ମୁଖାରି । ଏକତାଳୀ ।

ଶିବ କହିବେ କ ଏତେ ଥାଉଁ ମୁଁ ଜୀବତେ । ଶ୍ରୀହସ୍ତପତ୍ରିକା ଲେଖିଦେବୁ ବନ୍ଧୁ ମୋତେ ରେ । ସାରଙ୍ଗଯାମିନୀରେ । ଶିରେ ଛାହା ହେନ ରେ । ଶମ୍ବର ଛାପ ମନୁ ମୁଞ୍ଚିବ ସଜନ ରେ । ୧ । ଶୀଘ୍ରତର ତହିଁ ମୁଦ ପ୍ରମୋଦେ ଫେଡ଼ିବ ରେ । ଖଞ୍ଜକଣ୍ଠି ନୀବୀଗଣ୍ଠି ଫେଡ଼ିବା ଭାବବ ରେ । ଶଶାଙ୍କବଦନ ରେ । ଶିଗ୍ରଫଳସ୍ତନ ରେ । ଶୀତଳ ହଜବ ସିନା ବିରହ-ଅଗିନରେ ।୨। ଶ୍ରବଣ ନୟନ ହେବ ହୋଇବେ ଉତ୍ଫୁଲ୍ଲ ରେ । ଶୁଣି ରସଭାଷ ଦେଖି ସରୁ ବର୍ଣ୍ଣିପନ୍ତ ରେ । ଶରଣବତ୍ସଳା ରେ । ଶିରୀଷକୋମଳା ରେ । ଶଚୀପତି ପଦବୀ ମଣିମି ତୁଚ୍ଛ ବାଳାରେ ।୩। ଶରଲୁ କାମର ତାହା କବଚ କରିବ ରେ । ଶମୂହମହୁରି ହାର ମଧ୍ୟେ ରଖିଥିବ ରେ । ସରସିଜମୁଖି ରେ । ଶଶିହାସୀ-ସଖି ରେ । ଶୋକ ଦୂର ହୋଇବ ତୋ ଏ ସଙ୍କେତ ଦେଖି ରେ ।୪। ଶୟନ କରିବା ଯାଏ ଏକଶଯ୍ୟା ହୋଇ ରେ । ଶିଶୁମୃଗଦୃଶା ହେବ ଜୀବ ରକ୍ଷା ସେହୁ ରେ । ଶ୍ରଦ୍ଧା ମୋର ଏହୁ ରେ । ଶୁଭ ତୋ ଲଭଇ ରେ । ଶୁଭ୍ରବେଶୀ-ଭାବ ତନ୍ତ୍ର ଉପଇନ୍ଦ୍ର କହୁ ରେ ।୫।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ରାଗ ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ । ତାଳ ସରମାନ ।

ଷଣପୁଷ୍ପାଙ୍ଗୀ ଶରଦଚନ୍ଦ୍ରମୁଖ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱେ କବରୀ କୁରୁଳ । ଷଟ୍‌ପଦ-ଶ୍ରେଣୀ ବକଚପଦ୍ମକୁ ବେଢ଼ିଣ ଯେସନ୍ତ ଝୁଲ ।୧। ଷଡ଼ଜସ୍ୱରବଚନା ସେ ବଢ଼ି ଏବେ ତାହା ଥିବ ଗ୍ରାସି । ଷୋଡ଼ଶଚନ୍ଦ୍ରକଳାକୁ କଷ୍ଟ ଗିଳିଥିଲେ ରାହୁ ଯେହ୍ନେ ଦଶି ।୨। ଷଡ଼ଅର୍ଦ୍ଧପୁରେ ସମ ନାହିଁ ତୋତେ ସୁବର୍ଣ୍ଣରୁ ତନୁ ଗୋରୀ । ଷୋଡ଼ଶବୟସୀ ଦଶବନ ଏବେ ସେ କାନ୍ତ କେତକ ପରୀ ।୩। ଷଡ଼ରିପୁ ଯାକ ଯେ ଯାହା ଆଗମେ କେତେ ଦୁଃଖ ଦେଉଥିବେ । ଷଡ଼ାନନତାତ ଏ ଶୁଭ କରନ୍ତୁ ଏକା ରହିଥିବ ଜୀବେ ।୪। ଷୋଳ ଉପଚାରେ ପୂଜିବ ତାହାଙ୍କୁ କରି ସବୁ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ । ଷବର୍ଣ୍ଣେ ଉପେନ୍ଦ୍ର କହେ ଲଭିଲେ ମରକତନିଭକେଶୀ ।୫

ରାଗ କେଦାରଗୌଡ଼ା । ତାଳ ସରମାନ ।

ସୋପାନକୁ ଦକେ ଯାଉଛି ଉଠି । ସତ୍ୱରେ ଦେଲି ମୁଁ କରପଇଠି । ରେ ସୁନ୍ଦର । ସୁଖେ ପ୍ରକାଶି ହାସ । ସଧୀରେ ବୋଇଲୁ ଏ ସ୍ୱାମି କସ ।୧। ସାରସଗଛ ଗତି କଲି ମୁହିଁ । ସେବକର ଅଉ କି ସେବା ସହି । ରେ ସୁନ୍ଦର । ଶୁଣି ରୁଷିଲି ହୋଇ । ସାରସକରକୁ ନେଲୁ ଛଡ଼ାଇ ।୨। ସନ୍ତୋଷ ହେବାକୁ କଲି ରଚନ । ସଜନ ତୁ ଯେ ଭାଙ୍ଗି-ଦେଉ ପାନ । ରେ ସୁନ୍ଦର । ଶୁଣୁଅଛୁ ତା ପୁଣି । ସିମନ୍ତିନୀ ବୁଝି ହେବ କି ଋଣୀ ।୩। ସଙ୍କୋଚ ପାଇ କଲୁ ଆଲିଙ୍ଗନ । ସରୁମଧ୍ୟା ଦେଇ ସରୁଚୁମ୍ବନ । ରେ ସୁନ୍ଦର । ସ୍ନେହେ କହିଲୁ ଏତେ । ସୁଜାଣ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନାହିଁ ଜଗତେ ।୪। ସବୁଠାକୁ କାହିଁ ଅଟେ ପରାଣ । ସୁରସ ମିଶା ଭାଷାମାନ ଅଣ । ରେ ସୁନ୍ଦର । ସ୍ମରୁଛି ମୁଁ ତାହି । ସାହା ନାହିଁଟି ଉପେନ୍ଦ୍ର କହି । ୫ ।

ରାଗ ଆନନ୍ଦଭୈରବ । ତାଳ ତ୍ରିପୁଟା ।

ହରିଣନେତ୍ରା ବିଦେଶରୁ ଯାଇ । ହେଲେ ତୋ ପାଶେ ପର-

Digitized by PPRACHIN, SOA

ବେଶ ସହି । ହଂସଗତି ସିହାଣି । ହେଲେ ବଙ୍କ ଚାହାଁଣୀ । ହେଲେ ପକାଇବ ସେ ଦୁଃଖ ହାଣି ।୧। ହୋଇବା ନକଟ ସୁକେଶି ଦେଖି । ହଜାଇ ବବେକ ବସିବୁ ସଖି । ହେମଗୋରି ତା ଚାହିଁ । ହତଦମ୍ଭ ମୁଁ ହୋଇ । ହସ୍ତଯୁଗ ଯୋଡ଼ି ହେବ ବିନୟୀ ।୨। ହେଜ କହିବ ଯେଉଁ-ଦିନ ଯେତେ । ହରପର ଦୁଃଖ ଦେଇଛୁ ମୋତେ । ହୃଦ ଯାହା ନୁଅଇ । ହବି ତାହା ଜାଣଇ । ହରଇ ନିଶୀ ଉଜାଗରେ ରହି ।୩। ହିମକରମୁଖି ରମଣିମଣି । ହରଷ ହେବୁ ମୋର ଗୁହ୍ରି ଶୁଣି । ହସି ଅଲପ ହିରୁ । ହାସ କାଢି ଗଳାରୁ । ହରମଧ୍ୟ ପୁରେ ନେବୁ କାମ-ବଣରୁ ।୪। ହସ୍ତିଦନ୍ତଖଟେ ରତିବିଳାସ । ହଠ କରାଇ ଛଡ଼ାଇବ ବେଷ । ହରିମଧ୍ୟମା ମୁହିଁ । ହେଲେ ସନ୍ତାପ ଦହି । ହେବ ସତେ ଉପଇନ୍ଦ୍ର କହଇ ।୫।

ରାଗ ଚନ୍ଦ୍ରକେଦାର । ତାଳତ୍ରିପୁଟା ।

ଖ୍ୟାତ ମୋହୋପରି ହୋଇ କେହି । ଖିତିମଧରେ ନସ୍ତୁର କାହିଁ । ଖୀଣୋଦରୀ ଯୁବାକାଳରେ ବିଚ୍ଛେଦ ହେଲି ଦେହ ପୁଣି ଏହା ସହି ରେ । ଛଇଳ ।୧। ଖଣଦାରେ ନିଦ୍ରା ନ ଆସଇ । ଖୁଧା ଦିବ-ସରେ ନ କରଇ । ଖର ଖରି ନେତ୍ରୁଁ ଲୁହ ନ ରହଇ ଏକା ସୃଷ୍ଟି-ଯାରେ ଦଗ୍ଧ ଭୁହି ରେ । ଛଇଳ ।୨। ଖଦ୍ୟ ନୋହି କପାଁ ଅନ୍ତ ଭଲେ । ଖୋଭଳାଶିନ ଦେଖିବୁ ଗଲେ । ଖଣ ଖଣକରେ ମୋହ ହେଉଅଛି ଛନୁ ଝଟେଲ ପବନ ଲାଗିଲେ ରେ । ଛଇଳ ।୩। ଖୀଣ ଶ୍ରର ଫୁଲଶର କଲା । ଖିପ୍ରେ ହୃଦୟ ଶରେ ଭେଦିଲା । ଖଣପ୍ରଭ୍ନଗୋରୀ କିନୁ ଏତେ ସବି ହେବ ବୋଲି ଭାଲେ ଲେଖାଥିଲା ରେ । ଛଇଳ ।୪। ଖପାକର ପରତେ ପାବକ । ଖୋଭ ଶିରେ ପଡ଼ଇ କାଳକ । ଖେମେ କହେ ଉପଇନ୍ଦ୍ର ମଙ୍ଗରାଜ ଗୁଣି ଗୁଣି ତୋହ ଗୁଣନ୍ୟାକ ରେ । ଛଇଳ ।୫।

ସମାପ୍ତ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA